

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра економічної безпеки та приватного права**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Генеральний проєктор НАВС
полковник поліції
Станіслав ГУСАРЄВ
2024

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Статус дисципліни	вибіркова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Форми здобуття вищої освіти	денна
Мова викладання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Київ-2024

Розробники:

Надія МОРГУН – професор кафедри економічної безпеки та приватного права, кандидат юридичних наук, доцент

Олександр ШЕВЧУК – професор кафедри економічної безпеки та приватного права, кандидат юридичних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної безпеки та приватного права

протокол від 26 08 2024 року № 1

Завідувач кафедри економічної безпеки та приватного права НАВС

 Лариса ГЕРАСИМЕНКО

Схвалено науково-методичною радою НАВС

Протокол від 10 09 2024 року № 8

Голова науково-методичної ради

 Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
від ____ . ____ 202_ № ____
Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради
від ____ . ____ 202_ № ____
Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
від ____ . ____ 202_ № ____
Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради
від ____ . ____ 202_ № ____
Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
від ____ . ____ 202_ № ____
Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради
від ____ . ____ 202_ № ____
Голова НМР

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання економіки України» є правові засади (встановлені державою правила поведінки учасників економічних відносин) діяльності держави щодо упорядкування, охорони та розвитку суспільних відносин у сфері економіки України.

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання економіки України» є засвоєння здобувачами вищої освіти основоположних знань щодо загальних закономірностей та особливостей правового регулювання суспільних відносин у сфері економіки України.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Правове регулювання економіки України» є з'ясування економічної сутності і правової природи відносин у сфері економіки України; аналіз суб'єктно-об'єктних характеристик суспільних правовідносин у сфері економіки; ознайомлення з принциповими положеннями права у сфері економіки України, сукупністю нормативно-правових актів, які регулюють правовідносини у сфері економіки; узагальнення практики застосування законодавства щодо регулювання суспільних відносин, що виникають в економіці держави; набуття навичок щодо використання отриманих знань у практичному застосуванні норм законодавства України у правовому регулюванні економіки та проведенні досліджень його актуальних проблем.

Пререквізити: Приватне право: практика тлумачення і застосування, Публічне право: практика тлумачення і застосування, Актуальні проблеми правового регулювання конкурентних відносин, Корпоративне право та основи ділової конкурентної розвідки.

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми Право другого (магістерського) рівня освіти:

ЗК1 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК3 здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК7 здатність приймати обґрунтовані рішення;

СК1 здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;

СК 6 Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

Результати навчання:

РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання;

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Знання, уміння, навички

Знання:

– економічної сутності та правової природи відносин в сфері економіки України;

– положень права у сфері економіки України, а також сукупності нормативно-правових актів, які регулюють відносини в економічній системі;

– особливостей становлення та розвитку ринкової економіки в Україні;

– типів економічної системи в Україні та її трансформації;

– форм та засоби правового регулювання економіки в державі.

Уміння:

– критично оцінювати відповідність правових інститутів у сфері економіки України реальним процесам, що перебігають в ній;

– використовувати сучасні методи збору, аналізу, узагальнення та перевірки на достовірність матеріалів щодо правового регулювання економіки України з різних джерел (наукова та професійна література, бази даних, статистичні дані);

– сформулювати тему дослідження з тематики правового регулювання економіки України, обґрунтувати її актуальність, скласти план дослідження, самостійно зібрати матеріали для дослідження за достовірними джерелами та презентувати його результати;

– сформулювати власну правову позицію щодо правового регулювання економіки України, обґрунтувати її за результатами аналізу його стану та проблемних аспектів.

Навички:

– самостійного виявлення та аналізу дискусійних та проблемних аспектів (дисфункції) правового регулювання відносин у сфері економіки України, наслідків їх впливу на економіку країни та обговорення наявних проблем;

– використання та з'ясування достовірності інформації для проведення наукових досліджень та практичної діяльності з питань правового регулювання економіки України;

- пошуку нових знань та використання сучасних методик у процесі правотворення інститутів права у сфері економіки України;
- збору юридично значущих фактів щодо застосування норм нормативно-правових актів у правовому регулюванні процесів та явищ в економіці України, аналізу їх з правової позиції та формулювання логічних висновків.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти (державне замовлення)	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ECTS - 3	Рік підготовки	
	2	
	Семестр	
Загальна кількість годин - 90	3	
	Лекції	
	8	
	Семінарські заняття	
	12	
	Практичні заняття	
	10	
	Самостійна робота	
	60	
Вид контролю		
залік		

3. Тематичний план

(денна форма навчання, державне замовлення)

№ з/п	Назва теми	Нормативний обсяг годин	з них				
			Усього годин з викладачем	з них			самостійна робота
				лекції	семінарські заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Правове регулювання економіки та його інструментарій	10	4	2	2		6
2	Тема 2. Основи правового регулювання господарських відносин в Україні	12	6	2	2	2	6
3	Тема 3. Основні аспекти фінансового права в Україні	8	2		2		6
4	Тема 4. Правові основи регулювання ринку фінансових послуг в Україні	10	4	2	2		6
5	Тема 5. Правове регулювання бюджетного процесу в Україні	8	2		2		6
6	Тема 6. Правове регулювання публічних доходів в Україні	8	2		2		6
7	Тема 7. Правове регулювання публічних закупівель	8	2			2	6
8	Тема 8. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків	8	2			2	6
9	Тема 9. Правові основи валютного регулювання та контролю	8	2			2	6
10	Тема 10. Відповідальність за правопорушення економічної спрямованості	10	4	2		2	6
	Усього годин	90	30	8	12	10	60
Підсумковий контроль: залік							

4. Плани семінарських і практичних занять

(денна форма навчання,
державне замовлення)

**Тема 1. Правове регулювання економіки та його інструментарій –
2 години**

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Особливості становлення ринкової економіки в Україні
2. Трансформація економічної системи в Україні
3. Тип економічної системи в Україні
4. Форми та засоби правового регулювання економіки в Україні
5. Відповідність форм та засобів правового регулювання економіки в Україні типу економічної системи в Україні

**Тема 2. Основи правового регулювання господарських відносин в
Україні – 4 години**

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Об'єкт та суб'єкти у господарських правовідносинах
2. Особливості правового статусу фізичної особи – підприємця
3. Правові форми участі держави та органів місцевого самоврядування в регулюванні господарської діяльності
4. Актуальні проблеми господарського законодавства

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

1. Органи державної реєстрації суб'єктів господарювання
2. Вимоги до документів, які подаються для державної реєстрації юридичних осіб - суб'єктів господарювання
3. Установчі документи суб'єктів господарювання
4. Порядок державної реєстрації змін в установчі документи та зміни відомостей про суб'єктів господарювання
5. Ліцензування господарської діяльності. Ліцензійні умови

Практичні завдання

Завдання 1

ТОВ «Вега» протягом року торгувало пестицидами - регуляторами росту рослин, не придбавши при цьому ліцензії на здійснення цього виду діяльності. ДПС подала позов про ліквідацію товариства. Товариство проти позову заперечувало, посиляючись на те, що торгівля без ліцензії не може бути підставою для ліквідації товариства.

1. Які підстави передбачено законодавством для ліквідації господарських товариств?
2. Чи може бути торгівля без ліцензії підставою для ліквідації товариства?
3. Чи загрожує керівникам товариства кримінальна відповідальність за провадження безліцензійної діяльності?
4. Чи має право ДПС подавати подібний позов?
5. Яке рішення має прийняти суд?

Завдання 2

ТОВ «Прогрес» звернулось до МВС України із заявою про отримання ліцензії на провадження охоронної діяльності.

Відповідний працівник МВС відмовився прийняти цю заяву. Натомість він надав керівнику ТОВ «Прогрес», який подавав зазначену заяву, банківські реквізити Благодійного фонду «Правоохоронець» і сказав, що для отримання ліцензії ТОВ «Прогрес» повинно перерахувати на банківський рахунок даного благодійного фонду 25000 грн., після чого подати до МВС заяву про отримання ліцензії на провадження охоронної діяльності разом з квитанцією про сплату зазначених коштів.

Керівник ТОВ «Прогрес» зазначив, що вимога працівника МВС є незаконною, так як нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини у сфері ліцензування охоронної діяльності, не передбачають сплати здобувачами ліцензій будь-яких коштів до благодійних фондів. На що працівник МВС відповів, що дійсно нормативно-правові акти, за допомогою яких здійснюється правове регулювання правовідносин у сфері ліцензування охоронної діяльності, не передбачають сплати здобувачами ліцензій будь-яких коштів до благодійних фондів. Проте, МВС згідно зі статтями 12 та 14 Господарського кодексу України здійснює не правове, а державне регулювання господарської діяльності за допомогою такого засобу, як ліцензування. Тому МВС вправі вимагати від здобувачів ліцензій вчинення дій, спрямованих на забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері ліцензування, захист економічних і соціальних інтересів держави та суспільства, зокрема, вимагати сплати коштів до благодійних фондів, діяльність яких приносить користь суспільству.

Чи є законними вимоги та пояснення працівника МВС?

Що таке нормативне правове регулювання? Які державні органи здійснюють нормативне правове регулювання охоронної діяльності?

Що таке індивідуальне правове регулювання? Які державні органи здійснюють індивідуальне правове регулювання охоронної діяльності?

Чи здійснює МВС індивідуальне правове регулювання охоронної діяльності, видаючи відповідним здобувачам ліцензії на провадження

охоронної діяльності?

Чи може правове регулювання бути не державним, а державне регулювання - не правовим?

Чи є державне регулювання і правове регулювання синонімами. Обґрунтуйте свою відповідь.

Завдання 3

Прокурор звернувся до суду із позовом про скасування державної реєстрації підприємства з іноземними інвестиціями у формі товариства з обмеженою відповідальністю заснованого такими особами:

особа без громадянства;

15-річний громадянин України;

казенне підприємство;

споживчий кооператив;

благодійний фонд.

Як підстави позову прокурор навів такі:

згідно з чинним законодавством всі зазначені вище особи не вправі виступати засновниками господарських товариств;

неможливим є створення підприємства з іноземними інвестиціями без участі іноземних фізичних або юридичних осіб.

Чи правомірні вимоги прокурора?

Завдання 4

Головне управління ДПС України у м. Києві звернулася до ПАТ «Зоря» з попередженням про притягнення ПАТ до відповідальності у зв'язку з порушенням вимог чинного законодавства. На думку податківців, порушення законодавства полягало в недержанні ліцензії на послуги із перевезення працівників цього підприємства з роботи додому автобусом, що був спеціально придбаний заводом з такою метою.

1. Чи вважається діяльність підприємства зі здійснення автотранспортних перевезень власних працівників господарською? Чи має це значення у ситуації, що розглядається?

2. Чи потрібен спеціальний дозвіл (ліцензія) на здійснення подібних автотранспортних перевезень?

Тема 3. Основні аспекти фінансового права в Україні – 2 години

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Фінансові правовідносини, їх зміст та структура

2. Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин
3. Поняття та особливості фінансово-правових норм
4. Структура та класифікація фінансово-правових норм
5. Механізм реалізації норм фінансового права, його нормативні, інструментальні, діяльнісні, інституціональні елементи

Тема 4. Правові основи регулювання ринку фінансових послуг в Україні – 2 години

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Правова природа функціонування ринку фінансових послуг
2. Банківські послуги та їх правове регулювання
3. Страхові послуги та їх правове регулювання
4. Інвестиційні послуги та їх правове регулювання

Тема 5. Правове регулювання бюджетного процесу в Україні – 2 години

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Бюджетна система держави: склад, принципи побудови та функціонування
2. Бюджетно-правові відносини: особливості, види, суб'єкти
3. Бюджетні запити, бюджетні призначення та бюджетні асигнування
4. Кошторисно-бюджетне фінансування: сутність, принципи та об'єкти
5. Міжбюджетні трансферти: порядок визначення та витрачання

Тема 6. Правове регулювання публічних доходів в Україні – 2 години

Навчальні питання до семінарського заняття

1. Публічні доходи, правові основи їх встановлення, характерні риси та класифікація
2. Система публічних доходів, класифікація доходів
3. Публічні фонди за імперативними вимогами законодавства в Україні
4. Актуальні питання правового регулювання публічних доходів в Україні
5. Місцеві доходи та правове регулювання доходів місцевих бюджетів

Тема 7. Правове регулювання публічних закупівель – 2 години

Навчальні питання для самостійного опрацювання

1. Електронна система закупівель: сутність та призначення
2. Відповідальність за результати публічних закупівель

3. Державні контракти життєвого циклу (КЖЦ): сутність та особливості застосування (обслуговування і підтримка протягом усього терміну експлуатації за рахунок постачальника)

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

1. Система ProZorro: призначення та особливості функціонування
2. Процедури публічних закупівель: відкриті торги, торги з обмеженою участю, конкурентний діалог
3. Процедури спрощених закупівель

Практичні завдання

Завдання 1

Національне агентство з акредитації України, що здійснює акредитацію органів з оцінки відповідності (випробування, сертифікацію та інспектування продукції, процесу, послуги, системи та ін.) має намір придбати канцелярські товари. На ці цілі в кошторисі агентства передбачено витрачання 210 тис. грн.

Чи може агентство звернутися безпосередньо до виготовлювачів канцелярських товарів або до підприємств з оптової торгівлі канцелярськими товарами?

Чи може в даному випадку застосовуватися процедура спрощених закупівель?

Чи може агентство звернутися до централізованої закупівельної організації (ЦЗО)?

Завдання 2

Аварійно-рятувальний загін спеціального призначення Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Рівненській області має намір закупити дизельне пальне (скретч-картки) на суму 51,5 тис. грн.

Чи має право аварійно-рятувальний загін закупити пальне в оптового постачальника?

Чи може в даному випадку застосовуватися процедура спрощених закупівель?

Хто може подати свою пропозицію на цей тендер (виступити постачальником пального)?

Чи існують якісь обмеження щодо потенційних постачальників?

Чи може зарубіжний постачальник подати пропозицію?

Завдання 3

Громадянин А. Петренко, що є фізичною особою-підприємцем, вирішив стати учасником процедури спрощеної закупівлі щодо надання послуг

Берегометській селищній раді з технічного обслуговування систем газопостачання та газового обладнання на суму 125 тис. грн.

Чи може ФОП стати потенційним продавцем послуг (або бізнес-партнером держави)?

А якщо б громадянин А. Петренко не мав статусу ФОП, чи міг би він стати потенційним продавцем послуг державі?

Що має зробити громадянин А. Петренко, щоб стати потенційним продавцем послуг державі?

Чи є участь постачальника в публічних торгах платною? Якщо так, то за що має сплатити постачальник?

У разі відміни торгів або визнання їх такими, що не відбулися, чи повертається плата постачальнику?

Завдання 4

Міжрегіональний офіс захисних масивів Дніпровських водосховищ має намір закупити Спектрофотометри НАСН на загальну суму 6,2 млн грн.

Яку процедура закупівель зможе застосовувати замовник у цьому випадку: відкриті торги або торги з обмеженою участю?

Відповідь обґрунтуйте.

Така процедура може застосовуватися у разі, якщо очікувана вартість закупівлі перевищує суму, еквівалентну: для товарів і послуг - 133 тисячам євро; для робіт - 5 150 тисячам євро.

Завдання 5

Міжрегіональний офіс захисних масивів Дніпровських водосховищ, чисельність працівників якого становить 67 осіб, для здійснення своєї діяльності потребує закупівель на постійній основі складного різноманітного обладнання (спектрофотометри НАСН, центрифуги, вальцювальні машини чи контрольні автомати та ін.).

Який спосіб організації здійснення закупівельної діяльності є найбільш доцільним для цієї бюджетної установи? Надайте аргументи на користь вибраного способу.

Завдання 6

Комунальне підприємство «Кременчуцька міська телерадіокомпанія» кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області для розширення та налаштування системи керування відеотрансляціями має розробити та підготувати для реалізації відповідний інвестиційний проєкт, пов'язаний з удосконаленням програмного забезпечення.

Чи може міська телерадіокомпанія надати заявку у системі ProZorro на послуги, необхідні для підготовки та реалізації інвестиційних проектів?

Тема 8. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків – 2 години

Навчальні питання для самостійного опрацювання

1. Особливості безготівкового грошового обігу, його учасники та правила
2. Фінансовий моніторинг у боротьбі з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих злочинним та неправомірним шляхом: способи, суб'єкти, учасники, особливості проведення
3. Умови, за яких банк зобов'язаний ідентифікувати клієнтів. Відповідальність, встановлена для банків, що здійснювали фінансові операції з легалізації (відмивання) доходів або фінансували тероризм

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

1. Форми існування коштів, види грошового обігу та умови його здійснення
2. Взаємозв'язок між готівковим та безготівковим грошовим обігом
3. Платіжні інструменти: види, умови та особливості застосування
4. Правове регулювання грошового обігу
5. Відповідальність за порушення законодавства з регулювання грошового обігу

Практичні завдання

Завдання 1

А. Петренко зареєстрований як фізична особа – підприємець, займається оптовою торгівлею продуктами харчування. Як ФОП він має розрахунковий рахунок в банку.

Чи є Петров А. суб'єктом підприємницької діяльності?

Чи має право Петренко А. на закупівлю продуктів харчування оптом за готівку?

Чи обмежена кількість суб'єктів господарювання та фізичних осіб, з якими здійснюються готівкові розрахунки, протягом дня?

Чи існують нормативні акти, що регламентують обмеження обігу готівки для суб'єктів підприємницької діяльності?

Завдання 2

Громадянин Сидоренко П. є суб'єктом підприємницької діяльності, має статус ФОП, займається роздрібною торгівлею товарів для ремонту. На вимогу головного управління ДПС у м. Київ про застосування реєстратору розрахункових операцій відповів, що оплату товарів його покупці здійснюють

за допомогою банківського сервісу «інтернет-банкінг» у безготівковій формі. Тому громадянин Сидоренко П. вважає, що він виконує норми Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06.07.1995 № 265/95-ВР.

Чи можна суб'єктам господарської діяльності використовувати банківський сервіс «інтернет-банкінг» замість реєстраторів розрахункових операцій?

Завдання 3

Національний банк України ухвалив рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку «Форвард» - банк є неплатоспроможним.

Громадянин Сіроштан К. має у банку «Форвард» депозит на суму 80 тис. грн.

В якому нормативно-правовому документі містяться підстави відкликання банківської ліцензії та ліквідації банку?

Чи має право громадянин Сіроштан К. на одержання суми свого вкладу?

Яка установа гарантує громадянину Сіроштану К. відшкодування коштів за його рахунком, що відкритий у банку «Форвард»?

За яких умов громадянину Сіроштану К. повернуть його вклад?

Чи всі банки є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб?

Громадянину Сіроштану К. повернуть лише його вклад?

Громадянину Сіроштану К. повернуть усю суму його вкладу?

Завдання 4

Микола Волоковий уклав депозитний договір з одним з банків строком до 5 липня 2022 року. Прийшов за грошима 6 липня і не зміг їх забрати - пану Миколі відмовили у видачі вкладу і повідомили, що договір автоматично подовжено.

Умовами договору передбачено, що в разі незвернення до відділення банку за поверненням вкладу за депозитним договором у день його завершення, договір пролонгується (автоматично продовжується). Договором також передбачено заборону на дострокове розірвання договору.

Яким нормативно-правовим документом регулюються види банківських вкладів?

Який вид договору з банком уклав Микола Волоковий?

Чи правомірна позиція банку: договір пролонгується (автоматично продовжується), якщо вкладник не звернувся до відділення банку за поверненням вкладу за депозитним договором у день його завершення?

За яких обставин вимога Миколи Волокового була б правомірною?

Завдання 5

Громадянин Сергієнко С. має строковий депозит у банку, тобто депозит

на умовах повернення вкладу зі спливом встановленого договором строку. Але за три місяці до завершення встановленого договором строку повернення коштів та нарахованих відсотків громадянину Сергієнку С. терміново потребувалися кошти, і він звернувся до банку щодо дострокового закриття депозиту. Банк відмовив дострокове закриття депозиту.

Чи мають дії банку правові підстави?

Чи може банк повернути громадянину Сергієнку С. строковий вклад до завершення його строку?

Завдання 6

Громадянин Миколайчук К. має статус ФОП. Для закупівлі великої партії товару на вигідних умовах він вирішив звернутися по кредит до банку. Він уважно ознайомився з умовами кредитного договору і знайшов в них таку: дострокове погашення кредиту тягне за собою виплату додаткової суми і оплату за перерахунок кредиту.

Чи є правомочною вимога банку заплатити штраф за дострокове погашення кредиту?

Яке положення має бути внесено до кредитного договору, щоб громадянин Миколайчук К. мав право на дострокове погашення кредиту?

Тема 9. Правові основи валютного регулювання та контролю –

2 години

Навчальні питання для самостійного опрацювання

1. Валюта, валютний курс
2. Конвертованість валюти, поняття «внутрішня», «зовнішня», «поточна», «капітальна» конвертованість валют. Вільно конвертована і неконвертована валюта
3. Відмінність прямого і непрямого котирування валюти
4. Суб'єкти валютних операцій: резиденти та нерезиденти

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

1. Нова система валютного регулювання: призначення, структура, основні елементи
2. Суб'єкти валютного регулювання та валютного нагляду
3. Нормативно-правові підстави валютного регулювання та валютного нагляду
4. Відповідальність за порушення норм валютного регулювання та валютного нагляду

*Практичні завдання***Завдання 1**

ТОВ «Інноваційні технології», що є резидентом України, має намір реалізувати свої напрацювання закордонним партнерам і, відповідно, отримувати за свій продукт виручку в іноземній валюті.

Чи має право ТОВ «Інноваційні технології» відкривати рахунки в іноземних фінансових установах та здійснювати через такі рахунки валютні операції?

За будь-якої відповіді (позитивної або негативної, тобто «так» чи «ні») в її обґрунтуванні зішліться на норми відповідного Закону України.

Завдання 2

ТОВ «Інноваційні технології» 10.01.2024 придбало державні облигації з терміном 1 рік та купонною ставкою 5,5%. 10.01.2025 р. очікується погашення облигацій та виплата доходів за ними. Власники ТОВ «Інноваційні технології» розраховують отримати погашення облигацій та виплату доходів за ними в іноземній валюті.

Чи виправдані очікування власників ТОВ «Інноваційні технології» отримати погашення облигацій та виплату доходів за ними в іноземній валюті, адже за законодавством гривня є єдиним законним платіжним засобом в Україні і всі розрахунки на території України проводяться винятково у гривні?

На яких підставах базуються очікування власників ТОВ «Інноваційні технології» отримати погашення облигацій та виплату доходів за ними в іноземній валюті?

Завдання 3

Працівники районного центру платників податків перевірили відокремлений підрозділ банку «Надія», який не використовує зовнішню рекламу, таблички, вивіски або інші засоби для рекламування діяльності з торгівлі іноземною валютою у готівковій формі поза межами приміщень, в яких вони розташовані, і безпосередньо у таких приміщеннях.

За результатами перевірки встановлено, що відокремлений підрозділ банку не внесений до Реєстру пунктів обміну іноземної валюти.

Відсутність запису у Реєстрі працівники районного центру платників податків вважають суттєвим порушенням в діяльності банку і мають намір відповідну інформацію спрямувати до регіонального відділення Національного банку України.

Яка державна структура здійснює ведення Реєстру пунктів обміну іноземної валюти?

Чи правомірні висновки працівників районного центру платників податків щодо порушення в діяльності банку?

Відповіді мають підкріплені посиланнями на відповідні нормативно-правові акти.

Завдання 4

Головного управління ДПС у Вінницькій області за порушення резидентом ТОВ «Система» строку розрахунків за зовнішньоекономічним контрактом нарахувала пеню за порушення граничних строків розрахунків на 30 днів. Банк розпочав відлік граничних строків розрахунків на 181 день. Пеню нараховано за кожний день прострочення в розмірі 0,3 відсотка від 1450 тис. грн - суми неoderжаних грошових коштів.

Чи має правові підстави ТОВ «Система» на оскарження рішення ДПС?

На норми якого закону спиратиметься ТОВ «Система» в оскарженні рішення ДПС?

Як ви оцінюєте перспективи оскарження ТОВ «Система» рішення ДПС?

Завдання 5

Чи підлягають валютному нагляду зовнішньоекономічні операції в розмірі до 400 тис. грн?

Як називаються зовнішньоекономічні операції в розмірі до 400 тис. грн?

Завдання 6

Громадянин України при перетину кордону не задекларував 10 000 євро. Чи є порушення валютного законодавства у діях громадянина?

Завдання 7

Банк розпочав валютний нагляд експортних операцій з обслуговування програмних засобів, які здійснює ТОВ «Система». Власники ТОВ «Система» не погодилися з діями банку, мотивуючи це тим, що об'єктом валютного контролю є операції з експорту товарів.

Запитання

Чи мають правові підстави заперечення ТОВ «Система»?

Чи є об'єктом валютного нагляду експорт послуг, прав інтелектуальної власності та авторських прав об'єктом валютного нагляду?

Тема 10. Відповідальність за правопорушення економічної спрямованості – 2 години

Навчальні питання для самостійного опрацювання

1. Поняття та види юридичної відповідальності у сфері господарювання
2. Види санкцій в господарських правовідносинах
3. Фінансове правопорушення: поняття, ознаки, склад, види
4. Основні причини й умови правопорушень економічної спрямованості

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

Питання до практичного заняття

1. Види адміністративно-господарських санкцій: господарсько-організаційні та адміністративно-майнові
2. Особливості застосування господарсько-організаційних санкцій
3. Особливості застосування адміністративно-майнових санкцій

Практичні завдання

Завдання 1

Між приватними підприємствами «Захід» та «Світоч» укладений договір купівлі-продажу, відповідно до якого підприємство «Захід» продав офісне обладнання підприємству «Світоч». У договорі у розділі «Відповідальність сторін» вказане застереження, що продавець не несе відповідальності за якість обладнання, а всі претензії стосовно якості покупець має пред'являти до виробника обладнання.

Чи правомірне зазначене застереження?

Які види санкцій можна передбачити в договорі?

Про якій санкції йдеться: оперативно-господарські або адміністративно-господарські?

Принципова відмінність оперативно-господарських та адміністративно-господарських санкцій

Завдання 2

Приватний підприємець П. Сидоренко збирається укласти договір підряду з ПАТ «Будмайстер». Але хвилюючись, що підрядник буде неналежним чином виконувати свої обов'язки, приватний підприємець має намір зробити певні застереження щодо відповідальності підрядника у договорі, а саме:

встановити пеню за порушення строків виконання робіт у розмірі 800 грн. за день, а за прострочення більш, ніж 10 днів передбачити штраф у розмірі 30 % від вартості робіт;

встановити штраф за неякісну роботу підрядника у розмірі 20 % від вартості робіт;

передбачити відмову від оплати роботи підрядника за дострокове виконання робіт.

Про якій санкції йдеться: оперативно-господарські або адміністративно-господарські?

Що становить собою договір підряду?

Чи правомірні санкції, які приватний підприємець має намір включити до договору?

Завдання 3

Акціонерне товариство «Хімзавод» з початку свого відкриття після реконструкції скидав у озеро, розташоване біля заводу, неякісно очищені стоки.

Представники громадськості систематично зверталися до різноманітних органів влади (держави та місцевого самоврядування), органів масової інформації, проте безуспішно, оскільки директор заводу протягом багатьох років використовував у протидії громадськості ділові та родинні зв'язки, аби уникнути відповідальності.

Нарешті після чергового звернення до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, яке після резонансної телепередачі про забрудненні хімзаводом унікального озера, організувало проведення екологічної експертизи і за її результатами застосувало адміністративно-господарські санкції у формі заборони на здійснення акціонерним товариством «Хімзавод» господарської діяльності до усунення виявлених порушень в очисних спорудах.

Який нормативний документ визначає підстави застосування адміністративно-господарської санкції?

Чи правомірне застосування санкції обмеження та зупинення діяльності підприємства?

Чи уповноважене Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України застосовувати адміністративно-господарські санкції?

Застосовувана адміністративно-господарська санкція має немайновий чи немайновий характер?

Чим адміністративно-господарські санкції відрізняються від інших санкцій?

Протягом якого строку може бути застосована зазначена адміністративно-господарська санкція до акціонерного товариства «Хімзавод»?

Завдання 4

Згідно з договором ТОВ «Олівець» має поставляти ТОВ «Нові технології» канцелярську продукцію щомісяця до 20-го числа протягом 6 місяців. Оплата здійснюється протягом трьох банківських днів після отримання партії канцелярських товарів. Умовами договору передбачено, що коли покупець порушить установлені терміни оплати, то до нього буде застосована санкція у вигляді зміни порядку оплати продукції шляхом переведення на попередню оплату.

ТОВ «Нові технології» порушило терміни оплати, а тому постачальник в односторонньому порядку змінив порядок оплати продукції -перевів на попередню оплату і без попередньої оплати продукцію поставляти відмовився.

застосував оперативно-господарську санкцію і без попередньої оплати продукцію поставляти відмовився.

Який вид санкцій застосував ТОВ «Олівець»?

Чи належить зміна порядку оплати продукції в односторонньому порядку (без узгодження з іншою стороною) до господарських санкцій?

Чи має правові підстави позиція постачальника продукції?

Завдання 5

Підприємство ТОВ «Нові технології» порушило вимоги місцевої влади щодо прибирання снігу на території біля підприємства. За це на підприємство накладено штраф у розмірі 15,0 тис. грн. Директор підприємства ТОВ «Нові технології» звинуватив у порушенні установлених вимог до утримання території біля підприємства свого заступника з адміністративних питань і зобов'язав його із заробітної плати виплатити суму штрафу.

У даному випадку про який вид господарських санкцій йдеться?

Чи має право місцева влада накладати такі санкції?

Чи має право директор покласти виплату штрафу на працівника підприємства, з вини якого допущено порушення вимог місцевої влади?

Яку відповідальність може понести заступник директора підприємства з адміністративних питань?

Завдання 6

Підприємство ТОВ «Обчислювальна техніка» систематично порушувало строки подання звітів до ДПС, допускало в них помилки та викривлення. Керівник ДПС пообіцяв керівнику ТОВ «Обчислювальна техніка» ліквідувати підприємство.

Чи належить ліквідація підприємства до адміністративно-господарських санкцій?

За яких випадків застосовується така санкція?

Чи може бути підприємство ліквідовано за рішенням ДПС?

Яке рішення ухвалює суд, якщо застосовується адміністративно-господарську санкцію до суб'єкта господарювання у вигляді його ліквідації?

5. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Правове регулювання економіки та його інструментарій

1. Методи правового регулювання: правове регламентування та розпорядчо-юридичні дії

2. Методи дотримання правових норм: метод переконання, засоби примусу

3. Застосування методології проєктного підходу до підвищення якості законодавства у сфері економіки України

4. Співвідношення правового регулювання з державним управлінням: основні підходи до вирішення питання в сучасній юридичній доктрині

Тема 2. Основи правового регулювання господарських відносин в Україні

1. Видові особливості організаційно-правових форм господарської діяльності

2. Підстави та порядок припинення господарської діяльності

3. Банкрутство: поняття та правові підстави визнання банкрутом

Тема 3. Основні аспекти фінансового права в Україні

1. Сутність, завдання, об'єкти, суб'єкти державного фінансового контролю

2. Сутність, завдання, об'єкти, суб'єкти державного фінансового моніторингу

3. Актуальні проблеми галузей фінансового права

Тема 4. Правові основи регулювання ринку фінансових послуг в Україні

1. Банківський продукт, банківські операції, банківські послуги: схожість та відмінність понять

2. Банківський нагляд в Україні: поняття, завдання, мета та система органів банківського нагляду

3. Банк як суб'єкт первинного фінансового моніторингу

4. Об'єкти страхування та суб'єкти страхової діяльності

5. Державне регулювання страхової діяльності

Тема 5. Правове регулювання бюджетного процесу в Україні

1. Місцеві бюджети та бюджети органів місцевого самоврядування

2. Міжбюджетні відносини в Україні, поняття та види міжбюджетних трансфертів

3. Найпоширеніші підходи до складання бюджету в порядку зростання їх складності: «постатейний» (цільовий бюджет), програмний бюджет, програмно-цільовий бюджет

4. Загальнодержавні та місцеві позабюджетні фонди: види та надходження

5. Порядок складання кошторису бюджетної установи

Тема 6. Правове регулювання публічних доходів в Україні

1. Прямі та непрямі податки, платежі

2. Об'єкт, база, ставка оподаткування

3. Платники податків

4. Податковий кодекс України як джерело податкового права

5. Адміністрування податків: зміст та правові підстави

Тема 7. Правове регулювання публічних закупівель

1. Розвиток законодавства України у сфері публічних закупівель.
2. Сучасний стан правового регулювання відносин у сфері публічних закупівель.
3. Сфера дії та структура Закону України «Про публічні закупівлі».
4. Законодавча термінологія у сфері публічних закупівель.
5. Поняття та структура правовідносин у сфері публічних закупівель.

Тема 8. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків

1. Поняття і зміст розрахункових правовідносин
2. Порядок відкриття та закриття рахунків в установах банків
3. Правова природа договорів банківського рахунку і банківського вкладу
4. Порядок і форми розрахунків у господарському обігу

Тема 9. Правові основи валютного регулювання та контролю

1. Нормативно-правова база валютних відносин в Україні
2. Поняття, зміст та організація валютного регулювання
3. Принципи валютного регулювання
4. Гарантії свободи здійснення валютних операцій
5. Валютні операції

Тема 10. Відповідальність за правопорушення економічної спрямованості

1. Аналіз сучасного стану злочинності у сфері економіки, її рівня, структури, динаміки, латентності, тенденцій і закономірностей розвитку, впливу соціально-економічних і правових чинників на динаміку її показників.

2. Особливості суб'єктного складу осіб, що скоюють правопорушення економічної спрямованості.

3. Головні напрямки попередження правопорушення економічної спрямованості.

7. Методи навчання

Основними формами проведення занять з навчальної дисципліни «Правове регулювання економіки України» є лекційні, семінарські та практичні заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти. Після закінчення вивчення цієї навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти складають залік.

Словесні методи:

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів вищої освіти протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-

вступ, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповісти, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувача на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів вищої освіти, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв’язання проблемної ситуації.

Лекція – служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Наочні методи:

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, доповідей, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

Рольова гра:

пояснення фабули (змісту й умов гри);

підготовку дійових осіб для виконання своїх ролей;

підготовку здобувачів-експертів, ведучого.

8. Форми та методи поточного контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю – залік, усне та письмове опитування. Контроль самостійної та індивідуальної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань, передбачених даною програмою.

Контроль. Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу занять. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань,

рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Поточний контроль здійснюється через оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом практичних занять, а також шляхом:

- проведення експрес-опитувань;
- тестування;
- підготовки доповідей і рефератів;
- написання самостійних і модульних контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів вищої освіти і вміння застосовувати їх на практиці.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, FX, F)

Критерії оцінювання результатів навчання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролю, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт											Підсумко-вий контроль	Підсумко-ва кількість балів
<i>max 60 %</i>											<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Самостій на робота	залік	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Оцінювання компетентності здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової кількості балів здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 – незадовільно і потребує перескладання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище від середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59		Fx	необхідне перескладання
1-34	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Під час проведення всіх видів занять використовується обладнання і програмне забезпечення:

в очному (offline) режимі – інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка;

в змішаному (blended) режимі – дистанційні навчальні курси дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle

(ModularObject-Oriented Dynamic Learning Environment, Google Meet);

без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача-програмне забезпечення через мережу Інтернет.

На платформі Moodle розміщені допоміжні матеріали.

Системо-технічне забезпечення навчальної дисципліни складається із:

апаратних засобів (персональних комп'ютерів, мережевого обладнання, джерел безперебійного живлення, серверів, обладнання для відеоконференц зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління освітнім процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах.

інформаційно-комунікаційного забезпечення навчальної дисципліни із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

програмного забезпечення загального призначення.

Веб-ресурси навчальної дисципліни, що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, містять:

методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

документи планування освітнього процесу (навчальні та робочі навчальні програми, навчально-тематичні плани);

відеозаписи лекцій, семінарів тощо;

мультимедійні лекційні матеріали;

практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії.

10. Перелік контрольних питань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Правове регулювання економіки України»

1. Принципи, форми, напрями та особливості правового регулювання економічної системи

2. Методи правового регулювання: правове регламентування та розпорядчо-юридичні дії

3. Вимоги до форм правового регулювання економічної системи

4. Правові норми як засіб регламентування системи органів виконавчої влади

5. Співвідношення правового регулювання з державним управлінням: основні підходи до вирішення питання в сучасній юридичній доктрині
6. Правові форми участі держави та органів місцевого самоврядування в регулюванні господарської діяльності
7. Об'єкт та суб'єкти у господарських правовідносинах
8. Підстави та порядок припинення господарської діяльності.
9. Поняття, зміст, ознаки та принципи державного регулювання господарських правовідносин
10. Поняття та підстави господарсько-правової відповідальності
11. Предмет та джерела фінансового права
12. Сутність, завдання, об'єкти, суб'єкти державного фінансового контролю
13. Сутність, завдання, об'єкти, суб'єкти державного фінансового моніторингу
14. Поняття та склад фінансового правопорушення
15. Відповідальність за фінансові правопорушення
16. Бюджетно-правові відносини: особливості, види, суб'єкти
17. Бюджетні запити, бюджетні призначення та бюджетні асигнування
18. Розпорядники бюджетних коштів та їх повноваження
19. Кошторисно-бюджетне фінансування: сутність, принципи та об'єкти
20. Порядок складання кошторису бюджетної установи
21. Публічні доходи, правові основи їх встановлення, характерні риси та класифікація
22. Податкові правовідносини, види та податкові норми
23. Податковий кодекс України як джерело податкового права
24. Суб'єкти податкових правовідносин
25. Сутність та завдання податкового права
26. Порядок складання Державного бюджету України
27. Актуальні проблеми реалізації законодавства в сфері економіки України
28. Типи економічних систем і характеристики ринкової економіки
29. Вплив обмеженості ресурсів на економічні відносини
30. Інструменти правового регулювання економіки
31. Основні відмінності між ринковою, командно-адміністративною та змішаною економікою
32. Регулювання ціноутворення та баланс попиту і пропозиції у ринковій економіці
33. Завдання державного регулювання економіки
34. Роль правового регулювання в економічній діяльності

35. Основні види господарських відносин та їхні особливості
36. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання в Україні
37. Вплив господарського законодавства на діяльність суб'єктів господарювання
38. Роль держави в регулюванні господарських відносин
39. Процес державної реєстрації суб'єктів господарювання
40. Класифікація господарських правовідносин
41. Основні відмінності між комерційними та некомерційними суб'єктами господарювання
42. Основні види господарської діяльності в Україні
43. Переваги та недоліки організаційно-правових форм суб'єктів господарювання
44. Процес ліцензування та його вплив на господарську діяльність
45. Банкрутство суб'єкта господарювання: поняття, умови визнання
46. Основні відмінності між приватними та публічними фінансами
47. Особливості сучасної фінансової системи України
48. Порядок затвердження Державного бюджету України
49. Порядок організаційно-правового забезпечення виконання Державного бюджету України
50. Фінансові правовідносини та їхні види
51. Суб'єкти та об'єкт фінансового правопорушення
52. Функції фінансів у публічному управлінні
53. Основні галузі фінансового права в Україні
54. Фінансова відповідальність у фінансовому праві
55. Правові механізми, що застосовуються для контролю фінансових відносин
56. Процес управління публічними фінансами в Україні
57. Актуальні проблеми фінансового права в Україні
58. Методи державного регулювання економіки
59. Система та інститути фінансового права
60. Значення бюджетного права для фінансової стабільності України

11. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові документи

1. Конституція України: Конституція. Закон від 28.06.1996 № 254к/96ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України: Кодекс України, Закон від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

3. Кодекс України з процедур банкрутства: Кодекс України, Закон від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Бюджетний кодекс України : Кодекс України, Закон від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17
5. Податковий Кодекс України : Кодекс України, Закон від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17
6. Митний кодекс України : Кодекс України, Закон від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17
7. Цивільний кодекс України : Кодекс України, Закон від 16.01.2003 № 435-IV. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15.
8. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
9. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
10. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності : Закон України від 03.10.2019 № 159-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/159-20#Text>
12. Про внесення змін до статті 17 Закону України «Про публічні закупівлі» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» : Закон України від 03.11.2020 р. № 954-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/954-20#Text>
13. Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель: Закон України від 19.09.2019 р. № 114-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/114-20#Text>
14. Про державну допомогу суб'єктам господарювання : Закон України від 1.07.2014 № 1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18>
15. Про державну реєстрацію юридичних, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
16. Про джерела фінансування органів державної влади : Закон України від 30.06.1999 № 783-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-14#Text>
17. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України № 361-IX від 06.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

18. Про збір і облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-У. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17
19. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
20. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17
21. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.08.2015 № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
22. Про концесію : Закон України від 03.10.2019 № 155-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>
23. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV (у ред. від 02.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
24. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
25. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
26. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 № 877-V URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>
27. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.
28. Про особливості створення та діяльності централізованих закупівельних організацій : постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 р. № 1216. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1216-2018-%D0%BF#Text>
29. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>
30. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
31. Про Рахункову палату : Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19%20#Text>
32. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17

33. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків : Закон України від 16.07.1999 № 991-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14>

34. Про стандартизацію : Закон України від 05.06.2014 №1315-VII. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18

35. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

36. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>

37. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. № 43. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF>

38. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2015. № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>

39. Державний класифікатор України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_ks/op_dk002_2016.htm

40. Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності», прийнятий та набутий чинності наказом Держспоживстандарту України 11.10.2010 № 457 (v0457609-10) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>

Основна

1. Баклан О. В., Тімашов В. О., Гайворонський Є. П., Гуржій Т. О., Корольков О. В., Пустовіт Ю. Ю. Банківське право : підручник для студентів закладів вищої освіти, слухачів аспірантури та курсів підвищення кваліфікації. К. : Друкарський двір Олега Федорова, 2020, 346 с.

2. Бутирський А. А. Господарське право : навч. посіб. Чернівці : Рута. 2020. 143 с.

3. Вінник О. М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). Київ : Ліра-К, 2020. 240 с.

4. Господарське право (загальна частина) : підручник / за ред. В.С.Щербини, В.В. Рєзнікової. К. : Ліра-К, 2021. 448 с.

5. Господарське право України : підручник / / М.І. Скільська, С.В. Сарана, О. А. Терещенко; за заг. ред. А.Л. Терещенка. К. : ун-т «Україна». 2021. 338 с.

6. Господарське право : навч. практикум / К. Р. Резворович, О. С. Юнін та ін. Дніпро : видавець Біла К.О., 2021. 507 с.

7. Данилишин Б. Бюджет 2022: реалістичність та ризики. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2021/09/29/678271/>
8. Демчишак Н. Б., Тихонька У. Т. Вплив фіскальної децентралізації на наповнюваність місцевих бюджетів в Україні в умовах розвитку територіальних громад та цифровізації державних послуг. Економіка та держава. 2021. № 6. С. 52-57. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2021/10.pdf
9. Нагребельний В. П., Чернадчук В. Д., В. Сухонос В. Фінансове право України. Загальна частина : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Суми : Університетська книга, 2021. 320 с.
10. Правове забезпечення економічної безпеки держави: навчально-методичний посібник / за заг.ред. Лариси Герасименко та Ганни Козаченко. Київ: 7БЦ. 2023, 518 с.
11. Фінансове право : посіб. для підгот. до іспитів / Д.О. Білінський, І.М. Бондаренко, О.О. Головашевич та ін.; за ред. О.О. Головашевича. Харків : Право, 2020. 268 с.

Додаткова

1. Адміністративно-господарські санкції. URL: <https://tyachiv-rda.gov.ua/news/913-admnstrativno-gospodarsk-sankcyi.html>
2. Бабін І., Вдовічен В. Правова природа податкових повноважень органів місцевого самоврядування. Фінансове право. 2021. №5. С. 151-155. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/5/26.pdf>
3. Бобкова А. Г., Моїсєєв Ю. О., Павлюченко Ю. М. Господарське право: практикум / за заг. ред. А. Г. Бобкової. Харків : Право, 2020. 592 с.
4. Жукова Л. М., Шабалдас Н. В. Вплив бюджетного дефіциту на фінансову безпеку України. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 23. С. 11-16. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/23_2021/4.pdf
5. Закупівлі з уповноваженими особами: про нинішній стан та майбутній формат роботи замовника. URL: <https://e-tender.ua/news/zakupivli-z-upovnovazhenimi-osobami-pro-ninishnij-ta-majbutn-399>.
6. ЗЕД-договір і валютний нагляд банку (09.09.2021). URL: <https://journal.ostapp.com.ua/uk/articles/post/valutnij-naglad>
7. Кобильнік Д. А. Загальні підходи до характеристики функцій податкового права. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2020. № 7(35). Р. 166–172.
8. Кобильнік Д. А. Особливості реалізації функцій податкового права (методологічний аспект): дис. докт. юр. наук. Запоріжжя : ЗНУ, 2021. URL: http://phd.znu.edu.ua/page//dis/07_2021/Kobylnik.pdf
9. Коваль О. Рахунок юридичної особи за кордоном (06.10.2021). URL: http://tax-expert.in.ua/uk/publications/rahunok_yurydychnoi_osoby_za_kordonom/

10. Малолітнева В.К. Господарсько-правовий інститут публічних закупівель: монографія. Київ, 2020. 412 с.

11. Методичний посібник з публічних закупівель: ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” у співпраці з ДП «Прозорро» за підтримки Європейського Союзу і його держав-членів Данії, Естонії, Німеччини, Польщі та Швеції в рамках Програми «U-LEAD з Європою».2020. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/575/1.pdf>

12. Мякота К. А. Правовий статус органів валютного нагляду на шляху до валютної лібералізації та переходу до вільного руху капіталу. Право та державне управління. 2021. №2. С. 57-61.

13. Мякота К. А. Правові основи валютного нагляду в Україні в межах ризик-орієнтованого підходу. Право та державне управління. 2020. №4. С. 313-319.

14. Нагорний П. Д. Делегована модель грошового обігу: ефективність роботи уповноважених банків. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: економічна. 2021. № 2. С. 133-139.

15. Нечипоренко А. В. Державне регулювання страхової діяльності в Україні: теоретичний аспект. Ефективна економіка: елек. фах. наук. видання. 2021. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2021/96.pdf

16. Нечипоренко А. В. Концептуальні підходи до розвитку страхової діяльності в Україні. Бізнес Інформ. 2021. №6. С. 234–239. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-6-234-239>

17. Пономарьова Т.В., Комлева М.А. Огляд фіскальної децентралізації в розрізі податків місцевих і державного бюджетів України. Бізнес Інформ. 2020. № 1. С. 251—257.

18. Послуги банків. Довідник. URL: https://fin.biem.sumdu.edu.ua/images/My_files/Fin_Services/Part1.pdf

19. Приказюк Н. В., Гуменюк Л. С., Дорожня карта впровадження кіберстрахування в Україні. Теоретичні та прикладні питання економіки. 2021. Вип. 2 (43). URL: http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2021_43/zb43_21.pdf

20. Радченко О. М. Поняття грошового обігу та грошової системи як фінансово-правових категорій. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/5_2020/21.pdf

21. Радченко О. М. Поняття грошового обігу та грошової системи як фінансово-правових категорій. Право і суспільство. 2021. №5. С. 125-135.

22. Радченко О. М. Система контрольних правовідносин у сфері грошового обігу. Актуальні проблеми держави і права. Зб. наук. пр. Одеса : Гельветика, 2021. Вип. 87. С. 145-157.

23. Радченко О. Право грошового обігу як підгалузь фінансового права. Фінансове право. 2021. №10. С. 205-210. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/10/35.pdf>

24. Рарицька В. Б. Асиметричність податкового права держави: дис. канд. юр. наук за спец. 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2021.

25. Рарицька В. Б. Податкове право держави як форма обов'язку платника податків щодо акумулювання в державному бюджеті. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. №7. URL: http://www.lsej.org.ua/7_2021/50.pdf

26. Слободян Б. Спеціальна конфіскація: прогресивні зміни чи вимушений крок <https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/specialna-konfiskaciya-progresivni-zmini-chi-vimusheniy-krok.html> к?

27. Сокирко О. С., Філіпішина К. І. Аналіз формування пріоритетних напрямів підвищення ефективності бюджету України. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2021. № 2 (119). С. 68-73. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2021/2_2021/14.pdf

28. Тендерний комітет: функції, склад та розподіл обов'язків. URL: <https://infobox.prozorro.org/articles/tenderniy-komitet-vs-upovnov-azhena-osoba>.

29. Товкун Л. В., Зозуля А. С. Правовий аналіз принципів валютного регулювання в умовах валютної лібералізації в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. №11. С. 529-532. URL: http://www.lsej.org.ua/11_2021/138.pdf

30. Філіпенко Т. В., Філіпенко А. С. Державні механізми стимулювання розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Право та державне управління. 2021. №4. С. 83-86.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.president.gov.ua/> Президент України
2. <https://dasu.gov.ua/> – Державна аудиторська служба України.
3. <https://www.kmu.gov.ua/> – Кабінет Міністрів України
4. <https://bank.gov.ua/> – Національний банк України
5. <https://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України
6. <https://tax.gov.ua/> – Державна податкова служба України
7. <https://www.ukrstat.gov.ua/> – Державна служба статистики України

Підписи розробників РПНД

**Надія МОРГУН
Олександр ШЕВЧУК**